

اَللّٰهُمَّ عَجِّلْ لَوَلِيِّكَ الْفَرَجَ

گنج خانواده
سید محسن حجازی زاده

ناشر: فراگفت / نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۵ / تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

طراحی جلد: رضا عاشوری / همکاری در نشر: آفرینه

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۹۳-۰۲-۰ □ ISBN: 978-964-2793-02-0

حق چاپ محفوظ است

● قم: خ سیمیه، قبل از میدان رسالت، پلاک ۱۰

● تلفن: ۷۷۲۶۹۷۰-۷۷۲۶۹۷۰-۲۵۱-۳۵۱۹۲۴۵-۰۹۱۲

سید محسن حجازی زاده ..

گنج خانواده، مؤلف: سید محسن حجازی زاده. - قم: نشر فراگفت، ۱۳۸۵

ISBN: 978-964-2793-02-0

ص ۲۸۸

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیله

۱. آداب فردی و اجتماعی. ۲. حقوق فردی و اجتماعی.
۳. فضیلت های آیینی. ۴. توصیفات (مذهبی). ۵. اوصاف
(حیوانات). الف. عنوان.

۲۹۷/۲۱۸

م ۸۵ - ۱۸۸۷۹

BP۱۲۲/۵/۳۵۹

کتابخانه ملی ایران

فهرست

صفحه

عنوان

فصل اول: آداب فردی و اجتماعی

۱۷	 مقدمه
۲۵	۱- آداب زیارت خانه خدا
۲۹	۲- آداب زیارت
۳۱	۳- آداب نماز خواندن
۳۲	۴- آداب نماز شب
۳۴	۵- آداب نماز خواندن زنان
۳۵	۶- آداب دعا کردن
۳۵	۷- آداب تلاوت قرآن
۳۶	۸- آداب سلام کردن
۳۶	۹- آداب ماه محرم و صفر
۳۷	۱۰- آداب روز عید غدیر
۳۸	۱۱- آداب ماه مبارک رمضان
۳۹	۱۲- آداب شوهر داری
۴۲	۱۳- آداب روابط زن و شوهر
۴۵	۱۴- آداب ازدواج و خواستگاری
۴۹	۱۵- آداب شب زفاف
۵۰	۱۶- آداب مجامعت
۵۱	۱۷- آداب قبل از زایمان
۵۳	۱۸- آداب پس از زایمان
۵۴	۱۹- آداب حجامت
۵۵	۲۰- آداب مسجد
۵۶	۲۱- آداب روز جمعه
۵۷	۲۲- آداب شب جمعه

۵۸	۲۳ - آداب زمامداری
۵۸	۲۴ - آداب مدیریت
۵۹	۲۵ - آداب قاضی
۶۰	۲۶ - آداب قضاوت
۶۲	۲۷ - آداب بیمار
۶۲	۲۸ - آداب مجالست
۶۲	۲۹ - آداب سخن گفتن
۶۳	۳۰ - آداب سخنرانی
۶۴	۳۱ - آداب تعلّم (یاد گرفتن)
۶۵	۳۲ - آداب تعلیم (یاد دادن)
۶۶	۳۳ - آداب تربیت کودکان
۶۸	۳۴ - آداب معاشرت
۷۰	۳۵ - آداب وصیت نامه
۷۱	۳۶ - آداب محضر (شخص در حال مرگ)
۷۲	۳۷ - آداب تشییع
۷۴	۳۸ - آداب غسل میت
۷۹	۳۹ - آداب کفن میت
۸۶	۴۰ - آداب نماز میت
۹۰	۴۱ - آداب دفن میت
۱۰۳	۴۲ - آداب قبرستان
۱۰۵	۴۳ - آداب میهمانی
۱۰۵	۴۴ - آداب عید نوروز
۱۰۷	۴۵ - آداب عیادت
۱۰۸	۴۶ - آداب مسافرت
۱۱۰	۴۷ - آداب خانه
۱۱۱	۴۸ - آداب استخاره

۴۹- آداب تربیت	۱۱۲
۵۰- آداب ذبح	۱۱۲
۵۱- آداب صدقه	۱۱۳
۵۲- آداب تجارت	۱۱۳
۵۳- آداب زراعت	۱۱۵
۵۴- آداب انگشتر به دست کردن	۱۱۵
۵۵- آداب عقیقه کردن	۱۱۶
۵۶- آداب مسواک کردن	۱۱۷
۵۷- آداب ناخن گرفتن	۱۱۷
۵۸- آداب بوی خوش	۱۱۷
۵۹- آداب لباس پوشیدن	۱۱۸
۶۰- آداب تخلی	۱۱۸
۶۱- آداب راه رفتن	۱۱۹
۶۲- آداب حمام رفتن	۱۱۹
۶۳- آداب غذا خوردن	۱۲۰
۶۴- آداب آب خوردن	۱۲۱
۶۵- آداب خوابیدن	۱۲۲
۶۶- آداب نوره کشیدن	۱۲۲

فصل دهم: حقوق فردی و اجتماعی

۶۷- حقوق خداوند	۱۲۵
۶۸- حقوق اهل بیت علیهم السلام	۱۲۵
۶۹- حقوق امام زمان «عج»	۱۲۵
۷۰- حقوق سادات	۱۲۶
۷۱- حقوق پدر و مادر	۱۲۷
۷۲- حقوق فرزندان	۱۲۸
۷۳- حقوق متقابل زن و شوهر	۱۳۱

۱۳۱	۷۴- حقوق شوهر
۱۳۳	۷۵- حقوق همسر
۱۳۵	۷۶- حقوق مردم بر حکومت
۱۳۶	۷۷- حقوق حکومت بر مردم
۱۳۵	۷۸- حقوق میهمان
۱۳۶	۷۹- حقوق یتیمان
۱۳۷	۸۰- حقوق کارگر
۱۳۷	۸۱- حقوق معلم
۱۳۸	۸۲- حقوق شاگرد
۱۳۸	۸۳- حقوق همسایه
۱۳۹	۸۴- حقوق دوستان
۱۳۹	۸۵- حقوق حیوان
۱۴۰	۸۶- حقوق اعضاء بدن
۱۴۱	۸۷- حقوق مال
۱۴۲	۸۸- حقوق اهل ذمه (اهل کتاب)
۱۴۲	۸۹- حقوق کوچکترها
۱۴۲	۹۰- حقوق بزرگترها

فصل سوم: فضائل

۱۴۵	۹۱- فضیلت حج بیت الله
۱۴۶	۹۲- فضیلت زیارت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۱۴۶	۹۳- فضیلت زیارت حضرت علی علیه السلام
۱۴۶	۹۴- فضیلت و مقام حضرت زهراء علیها السلام
۱۵۲	۹۵- فضیلت زیارت قبور ائمه علیهم السلام
۱۵۵	۹۶- فضیلت زیارت امام حسین علیه السلام
۱۵۶	۹۷- فضیلت گریه بر امام حسین علیه السلام
۱۵۶	۹۸- فضیلت تربت امام حسین علیه السلام

- ۹۹- فضیلت زمین کربلا ۱۵۷
- ۱۰۰- فضیلت مسجد الحرام و کعبه ۱۵۷
- ۱۰۱- فضیلت زیارت امام رضا علیه السلام ۱۵۸
- ۱۰۲- فضیلت دعا برای وجود نازنین امام زمان علیه السلام ۱۵۸
- ۱۰۳- فضیلت زیارت حضرت معصومه علیها السلام ۱۶۰
- ۱۰۴- فضیلت شب و روز جمعه ۱۶۰
- ۱۰۵- فضیلت سادات ۱۶۰
- ۱۰۶- فضیلت و فوائد دوستی با ذریه زهرا علیها السلام ۱۶۲
- ۱۰۷- فضیلت صلوات ۱۶۲
- ۱۰۸- فضیلت زیارت عاشورا ۱۶۸
- ۱۰۹- فضیلت زیارت ناحیه مقدسه ۱۶۸
- ۱۱۰- فضیلت تسبیحات حضرت زهرا علیها السلام ۱۷۱
- ۱۱۱- فضیلت روز عید غدیر خم ۱۷۱
- ۱۱۲- فضیلت وصیت نامه ۱۷۳
- ۱۱۳- فضیلت مسجد ۱۷۴
- ۱۱۴- فضیلت مسجد کوفه ۱۷۴
- ۱۱۵- فضیلت مسجد سهله ۱۷۵
- ۱۱۶- فضیلت مسجد النبی ۱۷۵
- ۱۱۷- فضیلت مسجد الحرام ۱۷۶
- ۱۱۸- فضیلت مسجد برائا در بغداد ۱۷۶
- ۱۱۹- فضیلت ماه مبارک رمضان ۱۷۷
- ۱۲۰- فضیلت ماه شعبان ۱۷۸
- ۱۲۱- فضیلت ماه رجب ۱۷۹
- ۱۲۲- فضیلت نماز ۱۷۹
- ۱۲۳- فضیلت نماز شب ۱۸۱
- ۱۲۴- فضیلت روزه ۱۸۱

۱۲۵- فضیلت پدر و مادر	۱۸۲
۱۲۶- فضیلت و مقام زن	۱۸۳
۱۲۷- فضیلت ازدواج	۱۸۴
۱۲۸- فضیلت شب و روز جمعه	۱۸۶
۱۲۹- فضیلت غسل روز جمعه	۱۸۷
۱۳۰- فضیلت شهر مقدس قم	۱۸۷
۱۳۱- فضیلت سوره مبارکه یس	۱۸۸
۱۳۲- فضیلت آیه الكرسي	۱۸۹
۱۳۳- فضیلت سوره توحید	۱۸۹
۱۳۴- فضیلت سوره حمد	۱۹۰
۱۳۵- فضیلت تشیع جنازه مؤمن	۱۹۰
۱۳۶- فضیلت فقر و فقرا	۱۹۰
۱۳۷- فضیلت قرض دادن	۱۹۱
۱۳۸- فضیلت سخاوت	۱۹۱
۱۳۹- فضیلت سلام کردن	۱۹۲
۱۴۰- فضیلت عدد چهل	۱۹۳
۱۴۱- فضیلت پرداخت زکات و خمس	۱۹۳
۱۴۲- فضیلت صدقه دادن	۱۹۴
۱۴۳- فضیلت بیمار	۱۹۵
۱۴۴- فضیلت حجامت	۱۹۵
۱۴۵- فضیلت آب نیشان (باران)	۱۹۸
۱۴۶- فضیلت آب زمزم	۱۹۹
۱۴۷- فضیلت آب فرات	۱۹۹
۱۴۸- فضیلت درّ نجف	۲۰۰
۱۴۹- فضیلت انگشتر فیروزه	۲۰۰
۱۵۰- فضیلت انگشتر یاقوت، زمرد و زبرجد	۲۰۰

- ۱۵۱- فضیلت انگشتر عقیق ۲۰۰
- ۱۵۲- فضیلت مسواک زدن ۲۰۱
- ۱۵۳- فضیلت روغن مالیدن به بدن ۲۰۱
- ۱۵۴- فضیلت نوره کشیدن ۲۰۱
- ۱۵۵- فضیلت سر تراشیدن ۲۰۱
- ۱۵۶- فضیلت شانه کردن ۲۰۲
- ۱۵۷- فضیلت خضاب کردن (حنا) ۲۰۲
- ۱۵۸- فضیلت سرمه کشیدن ۲۰۲

فصل چهارم: اوصاف

- ۱۵۹- توصیف دین اسلام از نظر غرب ۲۰۵
- ۱۶۰- توصیف خداوند ۲۰۷
- ۱۶۱- توصیف قرآن کریم ۲۰۸
- ۱۶۲- توصیف پیامبر اسلام ﷺ از نظر غرب ۲۰۹
- ۱۶۳- توصیف اهل بیت علیهم السلام ۲۱۲
- ۱۶۴- توصیف امام علی علیه السلام ۲۱۲
- ۱۶۵- توصیف حضرت مهدی علیه السلام ۲۱۳
- ۱۶۶- توصیف حکومت حضرت مهدی علیه السلام ۲۱۴
- ۱۶۷- توصیف یاران حضرت مهدی علیه السلام ۲۱۵
- ۱۶۸- توصیف عاشورا ۲۱۵
- ۱۶۹- توصیف آخر الزمان ۲۱۸
- ۱۷۰- توصیف اهل مسجد ۲۲۱
- ۱۷۱- توصیف زیارت ۲۲۳
- ۱۷۲- توصیف عید نوروز ۲۲۹
- ۱۷۳- توصیف انسان ۲۳۰
- ۱۷۴- توصیف فرشتگان ۲۳۱
- ۱۷۵- توصیف شیطان ۲۳۱

- ۱۷۶ - توصیف جنیان ۲۳۲
- ۱۷۷ - توصیف بهشت ۲۳۲
- ۱۷۸ - توصیف جهنم ۲۳۳
- ۱۷۹ - توصیف دنیا ۲۳۴
- ۱۸۰ - توصیف آخرت ۲۳۴
- ۱۸۱ - توصیف نگین مبارک معصومین علیهم السلام ۲۳۶
- ۱۸۲ - توصیف مؤمنان ۲۳۷
- ۱۸۳ - توصیف انسان جاهل ۲۳۸
- ۱۸۴ - توصیف کافران ۲۳۹
- ۱۸۵ - توصیف قلب مؤمن ۲۴۰
- ۱۸۶ - توصیف قلب منافق ۲۴۰
- ۱۸۷ - توصیف دوستان خدا ۲۴۰
- ۱۸۸ - توصیف دشمنان خدا ۲۴۱
- ۱۸۹ - توصیف بهترین افراد ۲۴۱
- ۱۹۰ - توصیف زیباترینها ۲۴۲
- ۱۹۱ - توصیف زینتهای انسان ۲۴۵
- ۱۹۲ - توصیف مدیر لایق ۲۴۶
- ۱۹۳ - توصیف مدیر نالایق ۲۴۷
- ۱۹۴ - توصیف مبلغ خوب ۲۴۷
- ۱۹۵ - توصیف زن و مرد از لحاظ روانی ۲۴۸
- ۱۹۶ - توصیف زن و مرد از نظر جسمی ۲۵۰
- ۱۹۷ - توصیف زن و مرد از لحاظ شرعی ۲۵۳
- ۱۹۸ - توصیف زن و مرد از نظر روحی ۲۵۵
- ۱۹۹ - توصیف زن و مرد از نظر احساسات ۲۵۷
- ۲۰۰ - توصیف زن و مرد از نظر روحیه ۲۵۷
- ۲۰۱ - توصیف زن و مرد از لحاظ روانی ۲۵۸

۲۵۹	۲۰۲- توصیف جنین مادر و سقط آن
۲۶۱	۲۰۳- توصیف ماههای سال
۲۶۴	۲۰۴- توصیف روزهای ماه
۲۶۷	۲۰۵- توصیف روزهای هفته
۲۶۷	۲۰۶- توصیف بهترینها
۲۶۸	۲۰۷- توصیف احکام
۲۶۹	۲۰۸- توصیف شاهدان قیامت
۲۶۹	۲۰۹- توصیف دوازده منزل هولناک
۲۷۰	۲۱۰- توصیف چهارشنبه

فصل پنجم: صفات پندآموز حیوانات

۲۷۳	۲۱۱- صفات پندآموز حیوانات
۲۷۳	۲۱۲- صفات شیر
۲۷۳	۲۱۳- صفات پلنگ
۲۷۴	۲۱۴- صفات سگ
۲۷۵	۲۱۵- صفات گربه
۲۷۵	۲۱۶- صفات گرگ
۲۷۵	۲۱۷- صفات شتر
۲۷۶	۲۱۸- صفات اسب
۲۷۶	۲۱۹- صفات گاو
۲۷۷	۲۲۰- حیوانات مسخ شده
۲۷۹	۲۲۱- تسبیح حیوانات
۲۸۳	۲۲۲- توصیف عمر حیوانات
۲۸۵	۲۲۳- منابع و مصادر کتاب

تقديم به حضرت

خَاتَمُ الْأَوْصِيَاءِ وَ الْقَائِمُ بِأَمْرِ اللَّهِ صَاحِبِ الدَّعْوَةِ
النَّبَوِيَّةِ وَ الصَّوْلَةِ الْحَيْدَرِيَّةِ وَ الْعِصْمَةِ الْفَاطِمِيَّةِ وَ
الْجِلْمِ الْحَسَنِيِّ وَ الشُّجَاعَةِ الْحُسَيْنِيَّةِ وَ الْعِبَادَةِ السَّجَّادِيَّةِ
وَ الْمَأَثَرِ الْبَاقِرِيَّةِ وَ الْأَثَارِ الْجَعْفَرِيَّةِ وَ الْعُلُومِ الْكَاطِمِيَّةِ وَ
الْحُجَجِ الرِّضَوِيَّةِ وَ الْجُودِ التَّقْوِيَّةِ وَ النَّقَاوَةِ النَّقَوِيَّةِ وَ
الْهَيْئَةِ الْعَسْكَرِيَّةِ وَ الْغَيْبَةِ الْهِئَةِ، بِقِيَّةِ اللَّهِ فِي الْأَرْضَيْنِ
وَ حُجَّةِ اللَّهِ عَلَى الْعَالَمِينَ طَاوُوسُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَ مَهْدِيُّ

هَذِهِ الْأُمَّةِ، حُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ الْمَهْدِيِّ الْعَسْكَرِيِّ ﷺ

مقدمه

مسئله تربیت، و مؤدب بودن به آداب انسانی، از دیر باز مورد توجه بیداران بوده، و روزگار و عصری را از توجه به این واقعیت مهم خالی نمی توان دید. ژرف نگران بر این عقیده بودند، که انسان بدون آراسته بودن به مسائل تربیتی، درنده موجودیست که کسی از آسیب و شرش در امان نیست. این حقیقت را در تمام کتب آسمانی، و نوشته های تربیتی گفته اند، که تربیت برای هر انسانی به منزله روح برای بدن و جان برای جسم است. باخبران از حقایق، خط حیات را منهای مسائل عالی تربیتی و آداب و سنن انسانی، خطی تاریک و میدانی ظلمانی، و جاده ای خطرناک و راهی نکبت بار و شقاوت آفرین می دانند.

مصلحان عالیقدر می گفتند: تنها سرمایه پر سود انسان ادب است، و بدون این سرمایه، انسان موجودی فاقد ارزش و مرده ای زنده نداشت. در صورت فقدان تربیت، زندگی بشر از جنگلیان وحشی بدتر، و صفحه حیات منشأ آثار شوم و تجاوز و پیدادگری است. تربیت زیربنای حیات، اساس فضیلت، ریشه حقیقت، نور راه، فروغ جان، و رهنمای انسان به سوی سعادت در همه شئون زندگی است.

هیچ چیز به اندازه مسئله تربیت، آگاهان بیدار دل را به خود مشغول نداشت، و بحق باید گفت: چیزی در برنامه حیات بشر، هم چون تربیت و ادب از اهمیت و عظمت برخوردار نیست. اگر گفته شود: مسئله تربیت از ضروری ترین مسائل

حیاتی، و از اساسی‌ترین برنامه‌های زندگی است، سخنی بگراف گفته نشده، و حرفی به اغراق در میان نیامده.

شما می‌دانید که هر انسانی در عرصه گاه پر ارزش حیات، به تناسب انسان بودنش دارای حقوقی است: حق حیات، حق عقل، حق تعلیم و تعلّم، حق آزادی، حق بهره‌وری از سفره گسترده طبیعت باندازه لزوم، حق کار، و سایر حقوقی که در طول اعصار و قرون برای بشر، بوسیله بیداران راه بازگو شده.

بدون شک باید حقوق لازم هر انسانی از جانب انسان دیگر رعایت گردد، و کسی حق تجاوز به حقوق دیگری را اگر چه اندازه یک ارزن باشد ندارد، ولی آیا می‌توان باور کرد که بدون آراسته بودن به نور تربیت امکان رعایت حق دیگران وجود داشته باشد. شما می‌دانید که در طول تاریخ بسیاری از مردم از هر صنف و طبقه‌ای به حقوق حقّه دیگران تجاوز کرده، و گاهی شدّت تجاوز و بیدادگری را از حدّ افتضاح گذرانده‌اند!

آیا تجاوزاتی که بر بشر گذشته رفته، و ظلم‌هایی که هم اکنون بدست ابر گرگان فعلی نسبت به ملل مظلوم انجام می‌گیرد، جز محصول عدم تربیت انسان بوده؟

راستی اگر فرد فرد فرزندان آدم آراسته به فروغ تربیت بودند، از ظلم و تجاوز می‌توانستید خبر بگیرید، مگر محصول عالی تربیت جز عدل و داد، قسط و کرامت و ایثار و گذشت، و عشق و محبت چیز دیگری است؟

خود ما تاکنون چقدر به حق دیگران تجاوز روا داشته‌ایم، و از طرف دیگران چه اندازه بر ما ظلم رفته، به نظر شما اگر ما و دیگران دل و جان از نور و رویت روشن داشتیم، ظلمی از ما سر می‌زد، و دیگران به ما تجاوز روا می‌داشتند؟ موقف تربیت، و موضع این مسئله، و اهمیت و ارزش این واقعیت گمان

نمی‌رود بر احدی پوشیده باشد، راستی کیست که از ارزش والای ادب و تربیت بی‌خبر باشد.

گو اینکه از ابتدای شروع حیات انسانی، دلسوزان برای ارائه تربیت، و آراسته کردن انسان به حقایق انسانی، و فضائل اخلاقی همت گماشتند، و به طرح مسائل تربیتی در عرصه گاه حیات اقدام کردند، ولی در این میان باید گفت: مهم‌ترین نقش بر عهده انبیا و امامان و کتب پر ارزش آسمانی بوده.

البته نباید گفتار حکیمانه حکیمان و عرفان مثبت عارفان را از نظر دور داشت، ولی باید به این نکته توجه کرد، که به خاطر عقل محدود، و دانش ناقص ایشان، نمی‌توان به آنچه از آنان در دست است به عنوان اصول مسلم تربیتی تکیه کرد، بلکه باید آنچه را از گفتار و نصایح و راهنمایی‌های آنان همانند یا نزدیک به مسائل پیامبران و امامان است پذیرفت، و از بقیه آن با کمال احترام صرف نظر کرد.

ولی فرهنگ انبیا و امامان که خوشبختانه معیارش قرآن است، باید به تمام معنی مورد توجه قرار بگیرد، و باید گفت: انبیا و یا به تعبیر دیگر وحی که مجموعه‌ی قوانین تربیتی و اجتماعی و سیاسی و اقتصادی و خانوادگی است، از نظر جامعیت و کمال و تکامل آفرینی قابل مقایسه با سایر فرهنگ‌ها نیست. و این جامعیت به خاطر اینست که وحی بهتر از هر فرهنگی آشنای به کارگاه وجود انسان و نیازهای مادی و معنوی اوست، از این نظر آنچه را ارائه می‌دهد هماهنگ با فطرت و عقل و انسانیت انسان و خیر دنیا و آخرت اوست. و به همین خاطر ما در هیچ فرهنگی نظیر تربیت شدگان مکتب انبیا و امامان را در هیچ بُعدی از ابعاد حیات نمی‌بینیم.

در این فرهنگ، انسان با توجه به ایمان به خدا و روز قیامت، و قواعد عالی

۲۰ بخوانیم تا بهتر زندگی کنیم

تربیتی آنچنان مؤدب به آداب و منور به نور تربیت می‌گردد، که از جانب او نه اینکه به جاننداری ضرر نمی‌رسد بلکه حیات و زندگی‌اش برای همه انسانها بهتر منبع خیر و برتری مایه برکت است.

انسان با قرار گرفتن، در سایه تربیت انبیا، عالمی بصیر، دانشمندی بینا، موجودی پرخیر، وجودی پرثمر، مشکل‌گشایی بی‌نظیر، انسانی صادق، جوانمردی وفادار، صفا پیشه‌ای با مروت، عادل، برجسته، حکیمی و ارسته، آگاهی پیراسته، بشری جامع، زنده‌ای کامل، و خلیفه الهی به معنای واقعی خواهد شد.

تربیت و قواعد محکم آن، نور دل، حلال مشکل، فروغ جان، صفای روان، منبع برکت، ظرف حقیقت، و ریشه شرافت و اصالت است. تربیت، وقار انسان، سرمایه بشر، مایه حیات، آسایش زندگی، علت پابندی، راه بندگی، خیر دنیا و سعادت آخرت است. تربیت عالی‌ترین فصل ممیز انسان از حیوان، علت پیروزی، دلیل بهروزی، شعار آزادی، پرچم افتخار، عزت جامعه، و بهترین راه انسان برای رسیدن به قرب خدای متان است.

و همانطور که پیامبر بزرگوار ﷺ اسلام فرمودند: سعادت بشریت در دنیا و آخرت عمل به قرآن این معجزه الهی و پیروی از دستورات اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ می‌باشد.

در آخر گفتن چند نکته ضروریست

الف: کلیه مطالب کتاب از قرآن کریم و روایات اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ و بعضاً کلمات بزرگان می‌باشد.

ب: کلیه مطالب، امور مستحب و مکروه می‌باشد و مطالبی که انجام دادن آن واجب و یا حرام است مشخص شد.

ج: به جهت خلاصه نویسی و سهل و آسان بودن مطالب متن عربی آنها حذف شده و فقط ترجمه آن نوشته شده تا برای عموم خوانندگان به صورت دسته بندی، راحت و آسان باشد.

د: در هر امر مستحب خواص و فضیلتی است و در هر امر مکروه مضراتیست پس مناسب است حتی المقدور انسان به مستحبات عمل کرده و مکروهات را ترک نمایند.

هـ: در آخر از همه خوانندگان محترم تقاضا داریم ما را از انتقادات پیشنهادات و نظرات خود بهره‌مند گردانند و ما را از دعای خیر تان فراموش نکنید خداوند همه ما را متخلق به آداب اسلامی نماید.

والسلام

سید محسن حجازی زاده

بهار ۸۳